

↑ ཉན་ཏུར་ཁིང་ཆེན་ཆེང་ཏཾ་ཤོང་ཁྱེར་གྱིས་ལུལ་བབ་དང་བརྟན་ནས་ཤོང་ཁྱེར་གསར་རྒྱུར་བྱེད་མཁྱེས་སུ་བཏང་བ་དང་ཤོང་འདབས་ཀྱི་ས་ཆ་གང་ལེགས་ཟུད་དེ་ཤོང་མི་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཏན་གྱི་རྒྱ་གསེང་རྫོལ་ཅེད་དང་འཚོས་པའི་ལམ་འགྲམ་ལྷི་ཤིང་བརྟན་ནས། ཤོང་ཁྱེར་གྱི་འཛོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་རྒྱུན་མཐུད་ལེགས་སུ་དང་བྱེད་ནུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ལེགས་སུ་བཏང་ཁིང་། འདི་ནི་ཤོང་མིས་ཆེང་ཏཾ་ཤོང་ཁྱེར་ཅི་མོ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་འགྲམ་ལྷི་ཤིང་ཞིག་ཏུ་མངོས་རྒྱངས་ལ་ལྷོང་རྫོལ་བྱེད་བཞིན་པ།

མངོས་རྒྱག་ཉམས་དང་
རྩན་བའི་སྐྱམ་ཁིང་།

← ལུགས་རྩིང་མའི་ཟླ་བཞི་པ་།།
ནི་དཔྱིད་དུས་རྩོགས་ནས་དབྱར་དུས་།།
བསུ་བའི་དུས་ཆོགས་ཡིན་པས་དྲོད་ཚད་།།
རིམ་བཞིན་དྲོ་བ་དང་ཆར་རྒྱ་མང་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡིད། ཆར་པ་བབས་རྩེས་མཁའ་།།
རྒྱང་གཙང་ཁིང་རི་རྒྱང་ཡོངས་སྒྲུག་པས་།།
གཡོགས་པ་དང་ལུ་ལ་རྩ་ཁྱུང་གི་རི་བོ་རྩ་།།
ལྷང་ཅན་དུ་ཡུར་ནས་གང་སར་སྒྲེ་རྩོབས་།།
ཀྱི་དཔལ་རབ་ཏུ་འབར་ཁིང་། འདི་ནི་ཟླ་5
ཚེས་18ཉིན་ནི་པེ་ཁིང་ཆེན་ལུང་ཁྱེད་མན་
རྩ་རྒྱས་སོག་རིགས་རང་རྫོང་རྩོང་ནས་།།
པར་བརྒྱབ་པའི་ཆར་རྩེས་ཀྱི་སྐྱམ་ཁིང་།།
ཡིན་པ།

རྩོ་ཁ་བྲ་ནང་དུ་ལུགས་བསམ་མངོན་འཕྲུར་བྱ་ལུལ་ཞིག་ཡོད་པ།

(པར་རྩིས་དང་བོར་མཐུད)
2018ལོར་ཕྱིགས་རྒྱུར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་རྟེན་གཞི་།།
དེས་བརྩོམས་ཅེས་བརྒྱབ་ན། ལས་མི་67བརྩུས་པ་དང་ད་ཆ་
དབང་པོ་རྒྱུན་ཅན་38ཡོད། ལོ་7རིང་བརྩོམས་ཅེས་བརྒྱབ་།།
ན། བགོ་འགྲེམས་སྐོར་ཁྲི་36ལྷག་ཅེས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་རེད།
“ལས་ཞུགས་ཐབས་ལམ་དང་ལས་གཏོད་རྟེན་རམ་བྱེད་།།
པའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ང་ཆོས་དབང་པོ་རྒྱུན་ཅན་9དང་།།
ཡིག་ཆོགས་དང་གྲ་བཟོས་པའི་དྲུང་ཆོང་གི་མང་ཆོགས་10
ལ་རང་བརྟེན་ལས་གཏོད་ཡོང་བར་རྟེན་རམ་བྱས་།།
ཡོད་”ཅེས་ལྷག་རྒྱུང་གིས་བཤད།
རྒྱལ་མ་ནི་ལན་པ་ཐོབ་མཉམ་གས་ཤིག་རེད། དེ་སྔ་།
ཡིག་ཆོགས་དང་གྲ་བཟོས་པའི་དྲུང་ཆོང་འདྲིས་རྟེན་གཞིའི་
རྒྱབ་རྒྱུར་འོག་མི་རིགས་ཀྱི་ཤོན་ཆས་ཆོང་ཁང་བརྩོགས་ནས་
ད་ཆ་ལི་འེའི་ཡོང་འབབ་སྐོར་ཁྲི་6ལས་བརྒལ་གྱི་ཡོད། “ད་
ལྟ་ང་གཙུང་མའི་རྒྱུབ་ཆེན་གྱི་རྒྱུབ་ཡོན་ལ་མེམས་ཁྲལ་མི་།།
འདུག ང་ཆོ་ཡང་མི་གཞན་གྱི་རེ་བ་ཞིག་ཏུ་འཕྲུར་།།
ཐུབ་”ཅེས་རྒྱལ་མས་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོས་བཤད།
རྟེན་གཞིའི་འགྲེམས་རྩོན་ཁུལ་གྱི་གཡོན་རོས་སུ་རྒྱབ་

མའི་རྒྱུབ་པོས་དང་སྔོལ་རྒྱུན་གྱི་བོད་ཆས་དང་དེ་བཞིན་།།
གལ་འབྱིག་པོར་བཞེགས་པའི་སྤྱིང་བལ་ཉལ་ཆས་ཀྱིས་།།
ཁིངས་པ་དང་གཡས་རོས་སུ་རྒྱངས་ཡོངས་ཀྱི་དབང་པོ་
རྩོན་ཅན་རོགས་རམ་སྟོན་ཐོན་མཉམ་སྦྲེབ་”དང་“རྒྱལ་ཁབ་
རིམ་པའི་དབང་པོ་རྩོན་ཅན་ལས་རིགས་གསོ་རྒྱུང་རྟེན་
གཞི་”སོགས་གཟི་བརྩེད་མཆོན་སྟངས་ཀྱི་བྱང་བུ་བཀལ་ཡོད་པ་
རེད།
ལྷག་རྒྱུང་གིས། ཁེ་ལས་ཀྱི་མའི་ཡོང་འབབ་2018ལོའི་
རྒྱར་ཁྲི་18ནས་2024ལོའི་རྒྱར་ཁྲི་48.56བར་འཕར་བ་དང་།
ལི་འེར་ཆ་རྩོམས་འཕར་ཆོད་21.6%ཟིན་གྱི་ཡོད། ཐོན་རྩིས་
ཤོ་ཁར་ཁྲུག་པོ་ཡོད་ཅེས་དོ་རྒྱུད་བྱས།
བཟོ་ཁང་ནུང་འཚོམ་འཁོར་གྱི་རྒྱས་ཁིངས་པ་དང་ལྷག་
རྒྱུང་དང་ལས་བཟོ་ཆོས་མང་ག་ཐོ་གསར་པའི་སྐོར་གྲོས་བརྩུར་
བྱས་ཤིང་། ཉི་འོད་བཟོ་པ་ཆོས་བཅོམས་པའི་ཆོན་མདོག་རྩ་
ལུང་པར་གདན་ཐོག་འཕྲོ་སྐབས་ལྷག་པར་མཐོས་པ་དང་བཟོ་
པ་ཆོའི་དོ་གདོང་ནས་དགའ་བའི་འཕྲུལ་མདངས་འཕྲུར།
(བསོད་བདེ་གཞིན་པས་རྒྱུར་ཁྲུས་བྱས་)

བསམ་པའི་དབལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་སྒྲུས་ཆ་ད་མཐོ་བའི་འབེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲལ་འདྲེད་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རྩོབས་ཆེན་འཕྲུགས་རྒྱུན་
དང་མི་རིགས་བརྒྱར་དར་ཡོང་བར་བསམ་པའི་རྩོབས་ཀྱགས་ཆེན་པོ་མཐོ་འདོན་བྱེད་དགོས།

(པར་རྩིས་དང་བོར་མཐུད)
རྒྱུར་བཅོས་གསར་གཏོད་གཏིང་ཟབ་ཏུ་
གཏོང་བ། ལྷི་ཆོགས་ཞུགས་རྒྱུར་སྒྲལ་སྤོང་རྒྱ་བྱུང་བཅས་བྱས་ཏེ་།།
མཉམ་འཛིན་ལྷི་རྒྱབ་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་ཀྱི་ལུགས་།།
ལན་ལམ་སྔོལ་ཆགས་པར་བྱེད་དགོས། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྔོལ་།།
གཏོད་སྒྲུས་ཆོད་མཐོ་བའི་འབེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲལ་འདྲེད་གཏོང་བ་བརྒྱུད་
རྒྱལ་ཁབ་རྩོབས་ཆེན་འཕྲུགས་རྒྱུར་དང་མི་རིགས་བརྒྱར་དར་ཡོང་བར་
བསམ་པའི་རྩོབས་ཀྱགས་ཆེན་པོ་མཐོ་འདོན་བྱེད་དགོས།
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་ཀྱི་གཟེངས་།།
བརྩོད་ཆོགས་ཆེན་ཟླ་5ཚེས་23ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་འཛོགས་ཤིང་། ཆོགས་།།
འདུའི་ཐོག་ཞི་ཅིན་མིང་གི་མཛུབ་རྩོན་གཤམ་ཆེན་བརྒྱུད་བརྒྱགས་བྱས་།
པ་རེད། གྲུང་ཁྲུང་གྲུང་དབྱུང་ཆབ་སྤྱིད་རུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལུ་དང་གྲུང་
དབྱུང་ཟུའུ་ཅི་ཁྲུའི་ཟུའུ་ཅི་ཆོའི་ཆེ་ཆོགས་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས་གསུང་
བཤད་གནང་བ་རེད།
ཆོའི་ཆེ་ཡིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ལྷི་བྱུང་ཟུའུ་ཅི་ཞི་
ཅིན་མིང་གི་མཛུབ་རྩོན་གཤམ་ཆེན་དེ་དུས་བབ་བྱག་གཟིགས་དང་།
གནད་འཁེལ་དོན་ཟབ་ཡིན་པ་དང་དེར་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།
བསམ་སྦྱོར་རང་བཞིན། དམིགས་སའི་རང་བཞིན། མཛུབ་རྩོན་གྱི་
རང་བཞིན་བཅས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྷན་པས། རྒྱུབ་རྒྱུང་དང་གི་བཞན་
ཏན་ལེན་པ་དང་ལག་བརྩུར་དོན་འཁྲུལ་ལ་དམ་འཛིན་ལག་པོ་བྱེད་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
ཆོའི་ཆེ་ཡིས་གསུངས་དོན། ཏང་གི་ཆོགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་
འཛོགས་རྒྱུན། རྩོ་མཐུན་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་སྔོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་།
གྲུང་དབྱུང་གིས་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་གནས་།
བབ་གཤམ་ཆེན་དུ་བཞག་ནས་ལས་དོན་གཤམ་ཆེན་རབ་དང་རིམ་པ་
བཏོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་དེར་སྒྲལ་འདྲེད་བཏང་ཡོད། ལྷི་བྱུང་ཟུའུ་ཅི་

ཞི་ཅིན་མིང་གིས་རྩམ་བཤད་གཤམ་ཆེན་དང་མཛུབ་རྩོན་གཤམ་ཆེན་རབ་
དང་རིམ་པ་གནང་བ་དེས་དུས་རབས་གསར་པའི་བསམ་པའི་དཔལ་
ཡོན་སྔོལ་གཏོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གྱི་གནད་
དོན་གཤམ་ཆེན་རབ་དང་རིམ་པར་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ལན་
བཏབ་པ་དང་རང་རེའི་ཏང་གིས་རྒྱུ་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་པའི་
དཔལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་རོས་འཛིན་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཞི་ཅིན་མིང་གི་རིག་གནས་དགོངས་པའི་གྲུབ་ཆ་
གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་ལས་དོན་
ལུགས་པར་བརྩུབ་རྒྱུར་གཞི་འཛིན་ས་གཤམ་ཆེན་མཐོ་འདོན་གནང་ཡོད་
པ་རེད།
ཆོའི་ཆེ་ཡིས་ནན་བཤད་གནང་དོན། ཏང་གི་ཆོགས་ཆེན་ཉི་
ལུ་པ་དང་སྐབས་ཉི་ལུ་པའི་གྲུང་ལྷ་ཆོང་འཛོམས་གོས་ཆོགས་ཐེངས་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་
བརྩུར་དོན་འཁྲུལ་དང་། ཞི་ཅིན་མིང་གི་རིག་གནས་དགོངས་པ་
རྒྱུབ་རྒྱུང་དང་ལག་བརྩུར་གཏིང་ཟབ། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་སྔོལ་
གཏོད་སྐོར་གྱི་རྒྱུའུ་ཟུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གི་རིག་ཆམ་བཤད་གཤམ་ཆེན་
རྒྱུབ་རྒྱུང་དང་ལག་བརྩུར་བཅས་བྱས་ཏེ་“གཏན་འཁེལ་གཉིས་”ཀྱི་
ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྤྱིང་ལ་གི་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ་དང་
“སྤང་རྒྱུང་གཉིས་”མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་བསམ་པའི་
དཔལ་ཡོན་སྔོལ་གཏོད་སྒྲུས་ཆོད་མཐོ་བའི་འབེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྒྲལ་འདྲེད་གཏོང་བའི་བསམ་
པའི་རྩོབས་ཀྱགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དགོས། རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་དྲག་ཆས་རྩོས་ཀྱགས་ལུ་མཐུད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དྲིལ་
བརྒྱགས་དང་ཁྲུབ་གདལ་ལ་སྤྱི་འདོམས་སྒྲལ་འདྲེད་གཏོང་བ། ལག་
བརྩུར་དོན་འཁྲུལ་ལ་སྒྲལ་འདྲེད་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་

བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་60འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཁུ་བའི་
མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་ཡོངས་བརྒྱགས་བྱེད་པའི་ལྷི་བརྒྱགས།

(པར་རྩིས་དང་བོར་མཐུད)
4.གསར་འཕྲུར་གཏོང་སྔོལ་གྱི་ཆེད་དོན་ཆེད་བརྒྱགས་དང་ཆེད་
དོན་དྲ་རོམ། དམིགས་འཁྲུལ་ཐོན་རྩིས་དང་། དྲིལ་བརྒྱགས་དངོས་རྩིས།
དྲིལ་བརྒྱགས་ཤོག་རྩི། དྲིལ་བརྒྱགས་རྒྱུར་ཡིག་ ལྷི་བན་བརྟུབ། དྲིལ་
བརྒྱགས་རི་མོ་སོགས་བཟོ་བར་རྒྱུད་རྒྱ།
5.རྟེན་འབྲེལ་མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་འཕལ་སྤུར་ཡིག་དང་དབྱུང་རྟགས་
སོགས་བཟོས་ནས་མང་ཆོགས་ལ་འདོགས་པ་དང་དུན་རྟེན་དུ་ཉར་བར་རྒྱུད་རྒྱ།
6.སྤྱི་ལན་རང་བཞིན་གྱི་དྲན་གསོའི་རྒྱག་འཛིན་དང་རྒྱག་ཡིག་།
འགྲེམས་སྔོལ་བྱེད་པར་རྒྱུད་རྒྱ་བཅས་ཡིན།
(གཉིས)ཐེད་རྒྱུད་དང་དོད་པས་སྤང་བ།
1.རྟེན་འབྲེལ་མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་རྒྱུད་པར་དེས་པར་དུ་
གཟབ་ནན་དང་སྒྲམ་བསྐྱང་བྱེད་པ་ལས། གང་འདོད་ལྟར་བཟོ་བཅོས་
རྒྱག་མི་ཆོག་པ་དང་། དབྱིབས་དང་ཆོས་གཞིར་གང་འདོད་ལྟར་འཕྲུར་
ཐོག་གཏོང་མི་ཆོག་ལ། ཆེ་རུ་དང་ཆུང་དུ་གཏོང་སྐབས་མཆོན་རྟགས་ཀྱི་
ཆ་ཆོང་རང་བཞིན་ལ་གཏོར་སྟོན་གཏོང་མི་ཆོག
2.རྟེན་འབྲེལ་མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་དེ་ཆོང་ལས་ཀྱི་བརྟུབ་
དང་ཆོང་རྟགས་བཟོ་བའམ་ཡང་ན་ཆོང་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་སྟོ་གཞན་
དག་གང་རུང་ལ་རྒྱུད་མི་ཆོག་ལ། མི་སྐེར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་
སྐར་དེ་བས་རྒྱུད་མི་ཆོག

3.རྟེན་འབྲེལ་མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་གཞི་རྒྱར་བྱས་ནས་བཟོས་
པའི་མཐོ་ཆས་བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་60འཁོར་བའི་
བརྩོད་དོན་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། གང་ལྟར་
དུ་བཀོལ་རྒྱུད་བྱེད་མི་ཆོག
4.རྟེན་འབྲེལ་མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་ཐེད་རྒྱུད་བྱེད་པར་དོན་
དུངས་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས། ལུལ་དུས་ལ་གཞིགས་ནས་མཐའ་འཁོར་
ཁོར་ལུག་གི་འབྲེལ་བར་སྤངས་འཛིན་ལག་པོ་དང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་
ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ལྷི་ཆོགས་ཀྱི་རྩིས་པ་ཟབ་པོ་གཏོད་
པར་ལན་ཐོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དཔོན་གྱི་མི་ཆོས་རིག་གནས་དང་རང་བྱུང་
ལུལ་རྒྱུངས་ལ་གཏོར་རྒྱུན་མི་ཐེབས་པར་བྱས་ཏེ་གོང་ཁྲེར་དང་གོང་གསེབ་ཀྱི་
ཁོར་ལུག་དང་རྩམ་པ་མཐུན་རྒྱུར་གཅིག་ཁྱུར་ཡོང་བར་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས།
(གསུམ)བདག་དབང་།
རྟེན་འབྲེལ་མངོད་སྦྱོར་མཆོན་རྟགས་ཀྱི་བདག་དབང་ནི་བོད་རང་
རྒྱུང་རྒྱུངས་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་60འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་ཁུ་བའི་མངོད་
སྦྱོར་བྱ་སྒྲིག་ལས་དོན་འགོ་ཁྲིད་ཆོགས་རྒྱུང་གཞུང་ལས་ཁང་ལ་ཡོད།
བོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་60འཁོར་བར་རྟེན་
འབྲེལ་ཁུ་བའི་མངོད་སྦྱོར་བྱ་སྒྲིག་ལས་དོན་འགོ་ཁྲིད་ཆོགས་རྒྱུང་
གཞུང་ལས་ཁང་།

2025ལའི་ཟླ་5ཚེས་23ཉིན།

མང་རྒྱུན་གྲིང་གིས་2025ལོའི་རང་རྒྱུང་རྒྱུངས་ཀྱི་ནགས་དཔོན་ལམ་ལུགས་དང་རྒྱ་དཔོན་
མཆོ་དཔོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆོགས་འདུ་གཅི་རྒྱུང་གནང་བ།

(པར་རྩིས་དང་བོར་མཐུད) མིག་སྔར་གཞི་རྒྱུགས་པ་དང་ལུགས་ལ་
དམིགས་པ། ནགས་དཔོན་དང་རྒྱ་དཔོན་མཆོང་དཔོན་ལམ་ལུགས་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་དོན་འཁྲུལ་བྱེད་པ། ནགས་རྩ་རྒྱ་ཆེ་དོད་པས་སྤང་བྱེད་གི་
ལས་དོན་ཁག་ལ་ལུས་ཀྱགས་ཡོད་རྒྱས་དམ་འཛིན་ལག་པོ་བྱེད་པ། རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁམས་བདེ་འཇགས་སྤུང་བཅད་ཟམ་མི་ཆད་པར་བརྟེན་དུ་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས། ལྷི་ཆོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་
རྒྱུངས་གསར་པ་སྤྱུར་པར་སྤྱི་ཁམས་ཀྱི་འག